

Nr 176.

Ankom till riksdagens kansli den 12 juni 1942 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 till anskaffning av baracker m. m. för vissa staten tillhöriga torvmossar.

(1:a avd.)

I propositionen nr 105 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 27 februari 1942, föreslagit riksdagen att till Anskaffning av baracker m. m. för vissa staten tillhöriga torvmossar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas bland annat följande.

Aktiebolaget Svensk Torvförädling, i vilket bolag staten äger aktier till ett nominellt belopp av 3,999,500 kronor av det sammanlagda aktiekapitalet å 4,000,000 kronor, har jämlikt statsmakternas beslut omhändertagit driften å vissa staten tillhöriga torvmossar. För denna verksamhet, som bedrivs för statens räkning, hava medel, tillhoppa 3,800,000 kronor, anvisats å riksstaten.

Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 259 till 1941 års riksdag har riksdagen till anskaffande av maskinutrustning för torvtäkt å statliga torvmossar för budgetåret 1941/42 under elfte huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor.

Enligt givna bestämmelser skall ifrågavarande verksamhet av bolaget hållas ekonomiskt skild från bolagets övriga verksamhet.

Med skrivelser den 10 och 25 februari 1942 har *statens bränslekommission* överlämnat till Kungl. Maj:t ställda skrifter från *Aktiebolaget Svensk Torvförädling*, däri bolaget hemställt om anvisande *dels* av ett belopp av 383,000 kronor för bestridande av kostnaderna för inköp av baracker för förläggning och utspisning av arbetarna vid de statliga torvmossarna, *dels ock* av ett sammanlagt belopp av 115,000 kronor för bestridande av kostnaderna för övertagande från statens arbetsmarknadskommission av baracker och redskap för torvtillverkning på Jonstorps- och Laggemossarna på kronoparken Hunneberg och på Yllevadsmossen inom Vallåsens kronopark.

Bränslekommissionen har bland annat framhållit att det uppenbarligen vore nödvändigt, att bolaget heredes tillfälle sörja för inkvarteringen av den arbetarpersonal, som skulle sysselsättas med brännortvtillverkning under instundande torvsäsong. Likaledes borde bolaget få tillgång till den materiel, som erfordras för sticktorvberedningen på kronoparken Hunneberg. Kommissionen ville därför tillstyrka den föreslagna anskaffningen av baracker och sticktorvredskap liksom även att det för baracker m. m. å Yllevadsmos-

sen begärda beloppet, 60,000 kronor, anvisades. Bränslekommissionen, som diskuterat möjligheten av att disponera tidigare anvisade anslag eller inflytande försäljningsmedel för ifrågavarande ändamål, har stannat för att förordna anvisande av särskilt anslag.

Departementschefen har anfört följande:

Av den lämnade redogörelsen framgår, att Aktiebolaget Svensk Torvförädling under innevarande år enligt bolaget givna direktiv skall bedriva en relativt omfattande maskintorvtillverkning å vissa staten tillhöriga, numera färdigberedda mossar samt sticktorvtillverkning på kronoparken Hunneberg. På grund av mossarnas belägenhet i glest befolkade trakter är bolaget nödsakat att sörja för inkvarteringen av en del av den arbetarpersonal, som kommer att sysselsättas med torvtillverkningen. Enligt den uppgjorda planen beräknas för ändamålet inalles 87 baracker behöva nyanskaffas till en sammanlagd kostnad av omkring 383,000 kronor, inberäknat montage och all erforderlig inredning, varjämte från statens arbetsmarknadskommission skulle övertagas ett antal baracker samt vissa redskap för sticktorvberedning för en kostnad av inalles 115,000 kronor.

Då förenämnda baracker m. m. oundgängligen erfordras för driften av ifrågavarande mossar, förordar jag, att medel för anskaffningen anvisas på riksstaten. Det erforderliga anslaget, beräknat till 498,000 kronor, synes böra avrundas till 500,000 kronor.

Endast en mindre del av de för torvtäkten på statens mossar anvisade medlen har upptagits på kapitalbudgeten, ehuru skäl kunnat anföras för att lånemedel till större del investerats i denna rörelse. Även nu förevarande medelsbehov synes emellertid, med hänsyn till ovissheten beträffande det slutliga ekonomiska utfallet av torvdriften, böra tillgodoses genom anslag på driftbudgeten. Det förordade anslaget å 500,000 kronor torde alltså böra anvisas såsom reservationsanslag under tionde huvudtiteln samt uppföras å tilläggsstat till den löpande riksstaten.

Utskottet.

Då, såsom i ärendet upplysts, ifrågavarande baracker och redskap oundgängligen erfordras, tillstyrker utskottet att medel anvisas för ändamålet och har intet att erinra mot anslagets storlek.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Anskaffning av baracker m. m. för vissa staten tillhöriga torvmossar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 å driftbudgeten under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Stockholm den 12 juni 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 175.